

POSTANOWIENIE

Dnia 9 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z protestu J. K.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

przy udziale:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 czerwca 2015 r.

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

J. K. wniósł w ustawowym terminie „protest wyborczy w wyborach na prezydenta RP”, który został potraktowany jako protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Wnoszący protest wyborczy, powołując jako podstawę swoich działań art. 321 § 1 i 3 Kodeksu wyborczego, podniósł, że składa protest z powodu „przestępstw popełnionych przeciwko wyborom prezydenckim przez sędziów Sądu Okręgowego i Apelacyjnego w [...] oraz prezydenta RP, pana Bronisława Komorowskiego, którzy podstępem przeszkadzili kandydatowi w swobodnym wykonywaniu prawa do kandydowania, bezpodstawnie nie uznając Z. N. za

kandydata w wyborach prezydenckich 2015 i co uznał za prawidłowość prezydent RP jednocześnie jako kandydat na następną kadencję. Ponadto sędziowie pozbawili członków Komitetu Wyborczego prawa kontynuowania postępowania w trybie wyborczym przed II instancją sądową i w trybie nadzoru o wznowienie postępowania, czyniąc moje zażalenia bezużytecznymi, którymi nie miał prawa wyłącznego rozporządzania Sąd Apelacyjny”.

Zdaniem wnoszącego protest wyborczy, „Prezydent RP popierał oczywiste bezprawie, nie dopełniając obowiązku nałożonego przez art. 2, 7, 30, 32, 37.1, 40, 45.1 Konstytucji RP w związku z art. 126.1 Konstytucji RP. Zmuszenie do sprostowania nieprawdziwej informacji podanej przez prezydenta RP podczas konwencji wyborczej w dniu 7.02.2015 r. mogło mieć znaczący wpływ na wynik wyborów”.

Wnoszący protest wyborczy, uzasadniając protest podniósł, że „usłudni sędziowie sygn. akt [...] uznali, iż kandydat na prezydenta RP Z. N., który złożył wniosek 23 marca 2015 r. – na mocy art. 111 § 1 Kw – jest osobą nieuprawnioną, bo nie jest kandydatem zainteresowanego komitetu, pomimo iż wcześniej Sąd Okręgowy w [...] w dniu 5 marca 2015 r. i Sąd Apelacyjny 7 marca 2015 r. uznały, iż A. S. i B. K. – są kandydatami na prezydenta RP – mimo iż nie zostali zarejestrowani”.

Wnoszący protest wyborczy argumentował, że chociaż „art. 111 § 2 Kodeksu wyborczego nakłada obowiązek osobistego stawiennictwa i stanowi o braku prawa do wszczęcia rozprawy w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika, to stronnicza sędzia – wszczęła rozprawę i kontynuowała ją – pomimo nieprawomocnego postanowienia odmawiającego wyłączenia jej ze sprawy i wniosku o zawieszenie postępowania, a sąd drugiej instancji bezpodstawnie umorzył postępowanie odwoławcze bo – kandydat przestał być kandydatem – w dniu 26.03.2015 r. oraz pozbawił mnie prawa do zażaleń do Sądu Najwyższego, mimo iż sąd pierwszej instancji uznał mnie za uczestnika”.

W ocenie wnoszącego protest wyborczy, wbrew art. 111 § 3 Kodeksu wyborczego i art. 524 k.p.c. został on pozbawiony prawa do skargi o wznowienie oraz prawa do zażalenia do Sądu Najwyższego. Wnoszący protest wyborczy poinformował, że złożył zawiadomienia do Prokuratora Apelacyjnego i Prokuratora

Generalnego o przestępstwach sędziowskich i prezydenta RP „tolerującego ewidentne bezprawie”.

Państwowa Komisja Wyborcza, odnosząc się do protestu J. K. przeciwko wyborowi Prezydenta RP, wniosła o pozostawienie protestu bez dalszego biegu na podstawie art. 322 § 1 Kodeksu wyborczego.

Prokurator Generalny, zajmując stanowisko co do zasadności protestu wyborczego, wniósł o pozostawienie go bez dalszego biegu na podstawie art. 322 § 1 w związku z art. 321 § 1 i 3 Kodeksu wyborczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zasady wnoszenia protestów wyborczych określa ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. Nr 21, poz. 112 ze zm.).

Zgodnie z art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego, przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Wszelkie inne zarzuty, w tym na przykład dotyczące innego etapu wyborów niż bezpośrednio etap głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, stanowią wyjście poza przewidziany Kodeksem wyborczym przedmiot protestu, co czyni protest niedopuszczalnym (por. postanowienie SN z 13 listopada 2007 r., III SW 30/07, niepubl.).

Wnoszący protest sformułował w nim zarzuty dotyczące:

- 1) popełnienia przestępstw przez sędziów Sądu Okręgowego i Sądu Apelacyjnego w [...] oraz Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, którzy podstępem przeszkodzili kandydatowi w swobodnym wykonywaniu prawa do kandydowania, bezpodstawnie nie uznając Z. N. za kandydata w wyborach prezydenckich 2015 roku;

2) pozbawienia przez sędziów członków komitetu wyborczego prawa kontynuowania postępowania w trybie wyborczym przed drugą instancją sądową i w trybie nadzoru o wznowienie postępowania, czyniąc bezużytecznymi zażalenia wnoszącego protest, którymi nie miał prawa wyłącznego rozporządzania Sąd Apelacyjny.

Żaden z przytoczonych zarzutów nie mieści się w zakresie przedmiotowym protestu wyborczego przeciwko wyborowi Prezydenta RP (art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego).

Wnoszący protest nie przedstawił takich okoliczności faktycznych, które mogłyby uprawdopodobnić sformułowany przez niego zarzut dopuszczenia się przestępstwa, ponieważ nie zarzuca przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów. Okoliczności przez niego podniesione nie dotyczą bowiem przebiegu głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, odnoszą się natomiast do wcześniejszych zdarzeń, które miały miejsce przed etapem głosowania oraz ustalenia wyników wyborów. To samo należy odnieść do pozostałych zarzutów protestu poza zarzutem popełnienia przestępstwa. W proteście nie wskazano jakichkolwiek naruszeń przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów.

Zgodnie z art. 321 § 3 Kodeksu wyborczego, wnoszący protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Zarzuty powinny mieścić się w przedmiotowych granicach protestu (art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego). Wnoszący protest sformułował zarzuty i zgłosił dowody (z akt spraw[...] Sądu Okręgowego oraz Sądu Apelacyjnego), jednak zarzuty nie mieszczą się w granicach przedmiotowych protestu wyborczego, a wskazane dowody są nieadekwatne do tego, co może być przedmiotem protestu. Zarzuty protestu dotyczą postanowień Sądu Okręgowego i Sądu Apelacyjnego wydanych w wyniku rozpoznania wniosku złożonego w trybie art. 111 Kodeksu wyborczego. Postanowienia sądu wydane w tym trybie dotyczą kampanii wyborczej, a nie przebiegu głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów. Brak możliwości (niedopuszczalność)

wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego albo brak możliwości złożenia skargi o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego wydanym w trybie art. 111 Kodeksu wyborczego nie mieszczą się wśród kwestii, które mogą być rozważane w ramach protestu wyborczego.

Zgodnie z art. 322 § 1 Kodeksu wyborczego Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest niespełniający warunków określonych w art. 321 tej ustawy, w tym protest, który nie dotyczy kwestii objętych przedmiotowym zakresem protestu (podobnie SN w postanowieniach: z 12 października 2000 r., III SW 19/00, z 13 października 2000 r., III SW 25/00, III SW 42/00, z 17 października 2000 r., III SW 53/00, z 18 października 2001 r., III SW 43/01, niepubl.).

Dowodami w sprawie z protestu wyborczego są takie środki, które świadczą o istnieniu lub nieistnieniu pewnych faktów i które zarazem usprawiedliwiają przekonanie, że zarzucane w proteście działanie lub zaniechanie jest przestępstwem przeciwko wyborom według przepisów rozdziału XXXI Kodeksu karnego albo postępowaniem sprzecznym z przepisami wyborczymi dotyczącymi głosowania, ustalania wyników głosowania i wyników wyborów (postanowienie SN z 18 października 2001 r., III SW 85/01, niepubl.).

Zarzuty przedstawione przez wnoszącego protest w oczywisty sposób nie mieszczą się w przedmiocie protestu określonym w art. 321 Kodeksu wyborczego. Protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP powinien przede wszystkim przedstawiać okoliczności związane bezpośrednio z samym wyborem Prezydenta RP (głosowaniem i ustaleniem wyników głosowania oraz wyników wyborów). Skarżący w swoich zarzutach krytykuje natomiast działania organów państwowych (zwłaszcza sądów) podjęte na długo przed głosowaniem.

Państwowa Komisja Wyborcza w odpowiedzi na protest wyborczy poinformowała, że wprawdzie w dniu 2 marca 2015 r. przyjęła zawiadomienie o utworzeniu Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta RP Z. N., jednak powołany komitet ostatecznie nie dokonał zgłoszenia tego kandydata na Prezydenta RP. Nie jest przedmiotem dociekań w niniejszym postępowaniu, co było tego przyczyną.

Wnoszący protest zarzuca, że stało się tak z powodu bliżej nieokreślonych przestępstw popełnionych przez sędziów oraz Prezydenta RP Bronisława

Komorowskiego. Niezależnie od tego jak się oceni taki zarzut, należy przypomnieć, że Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest dotyczący sprawy, co do której w Kodeksie wyborczym przewiduje się możliwość wniesienia przed dniem głosowania skargi lub odwołania do sądu lub do Państwowej Komisji Wyborczej (art. 322 § 2 Kodeksu wyborczego). W przypadku zarzutów dotyczących rejestracji (odmowy rejestracji) kandydata wniesienie protestu wyborczego nie jest dopuszczalne (art. 322 § 2 Kodeksu wyborczego), ponieważ art. 304 § 6 Kodeksu wyborczego przewiduje możliwość odwołania się (wniesienia skargi) od postanowienia PKW o odmowie rejestracji.

Podsumowując, należało stwierdzić, że wnoszący protest nie sformułował ani zarzutu przestępstwa przeciwko wyborom, ani zarzutu naruszenia przepisów wyborczych mieszczącego się w ustawowo określonym przedmiocie protestu wyborczego. W tych okolicznościach należało pozostawić protest bez dalszego biegu. Takie stanowisko zajęli zarówno Państwowa Komisja Wyborcza, jak i Prokurator Generalny.

Z powyższych względów, na podstawie art. 322 § 1 i 2 w związku z art. 321 § 3 oraz art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, pozostawiono protest wyborczy bez dalszego biegu.